

РЕШЕНИЕ

№ 8431

гр. София, 11.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 14.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Калин Куманов

Стоян Тонев

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **628** по описа за **2025** година докладвано от съдия Калин Куманов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е касационно и е по реда на Глава дванадесета, чл.208-228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр.с чл.72, ал.4, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

С Решение № 2231 от 13.05.2024 г., постановено по НАХД № 15890/2023 г., Софийският районен съд е отхвърлил жалбата на В. К. Б. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], срещу Заповед за задържане на лице рег.№ 2263з-2410/24.10.2023 г., издадена на 23.10.2023 г. от ст.полицай от отдел "Специализирани полицейски сили" при СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР по отношение на В. К. Б. е наложена принудителна административна мярка "Задържане за срок от 24 часа"; и е осъдил В. К. Б. да заплати в полза на СДВР юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв.

Недоволен от така постановеното решение е останал жалбоподателят, който с касационна жалба в срока и по реда на чл.211, ал.1 от АПК, чрез адв.Н., обжалва същото. Наведеното в жалбата касационно основание е противоречие с материалноправни разпоредби на закона - чл.146, т.4 АПК. Касаторът намира, че неправилно районният съд е приел законосъобразност на заповедта. Изтъква, че ПАМ е наложена при превратно упражняване на власт, като се позовава на добросъвестното си процесуално поведение в хода на административното производство – не се е опитвал да се укрие, не е възпрепятствал полицейските органи, сам е изразил желание

да бъде подложен на кръвно изследване с цел установяване на обективната истина. Подчертава, че за времето на задържането с него не са били извършвани процесуални действия по реда на НПК или ЗМВР. Оплаква се, че СРС не е установил, че заповедта не е мотивирана в необходимата степен. С оглед на изложените доводи отправя искане да отмени решението на СРС и да отмени заповедта за задържане, като присъди на касатора разноските по делото. В с.з. касаторът не се явява, а процесуалният му представител адв.Е. поддържа жалбата. Представя писмени доказателства – Постановление от 11.07.2024 г. за прекратяване на наказателно производство по чл.343б, ал.3 НК – ДП № 1836/2023 г. на 02 РУ-СДВР; Заключение на СХТЕ рег.№ И-5695/14.06.2024 г., от което се установява, че от представените проби от кръв и урина на касатора не се доказва присъствието на амфетаминов тип стимуланти или наличие на наркотични вещества; Решение № 20402 от 17.10.2024 г. на АССГ по адм.дело № 10797/2023 г., с което е отменена ПАМ по чл.171, т.1, б.Б ЗДВП със Заповед № 2934/23.10.2023 г. – временно отнемане на свидетелството за управление на МПС, но за не повече от 18 месеца. Моли за отмяна на съдебния акт и за присъждане на разноски.

Ответникът по касация – старши полицаи при ОСПС-СДВР – е подал чрез юк.Г. писмен отговор, в който я оспорва. В с.з. ответникът не се явява и не изпраща представител, а пълномощникът му юк.И. е подал писмено становище, с което моли касационната жалба да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана, както и да му се присъди юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура намира жалбата за неоснователна и моли за потвърждаване решението на СРС.

Административен съд-София град, като провери законосъобразността на първоинстанционното решение във връзка с направените от касатора оплаквания, намери следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, а разгледана по същество, е основателна поради следните съображения:

Обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо, като постановено по подадена в срок жалба срещу атакуваната заповед за задържане.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с жалба против Заповед за задържане на лице рег.№ 2263з-2410/24.10.2023 г.

По делото пред СРС е установено, че на 23.10.2023 г. около 21:50 ч касационният жалбоподател В. К. Б. управлявал лек автомобил "М. А 45 А. 4 М." с рег. [рег.номер на МПС] , собственост на З. О. Р., в [населено място], по [улица]с посока на движение от [улица]към [улица], като непосредствено след кръстовището с [улица]водачът ускорил управлявания от него автомобил и последният поднесъл. Тези действия били възприети от ст.полицай В. И. и от служителя на СДВР Р.Р., които спрели автомобила за извършване на полицейска проверка.

При проверката Б. предоставил на служителите на СДВР своите документи и тези на автомобила. Служителите от ОСПС - СДВР поискали съдействие от ОПП - СДВР, за да бъде изпробван жалбоподателя за употреба на алкохол и на наркотични вещества и/или техни аналози. На мястото за оказване на съдействие на екипа на ОСПС - СДВР били изпратени В.В. и Р.П. - и двамата назначени на длъжност "мл.автоконтрольор" в ОПП - СДВР. Служителите на ОПП - СДВР тествали жалбоподателя за употреба на алкохол, като пробата била отрицателна. Служителите на ОПП - СДВР тествали В. К. Б. и за употреба на наркотични вещества и/или техни аналози с техническо средство

Дрегер "Д. тест 5000" с инв.№ ARKD-0049, като пробата била положителна за употреба на амфетамин (проба № 264, извършена на 23.10.2023 г. в 22:21 ч). Б. оспорил резултата от техническото средство.

Служителите на ОСПС - СДВР съпроводили Б. до ВМА, където същият предоставил кръвни проби за извършване на медицинско и химическо изследване за установяване употребата на наркотични вещества и/или техни аналози, след което той бил транспортиран до 02 РУ-СДВР.

От представеното пред касационната инстанция Заключение на СХТЕ рег.№ И-5695/14.06.2024 г. се установява, че от представените проби от кръв и урина на касатора не се доказва присъствието на амфетаминов тип стимуланти или наличие на наркотични вещества.

Мл.автоконтрольор Р.П. издал спрямо касационния жалбоподател Заповед № 2934/23.10.2023 г. за прилагане на ПАМ по чл.171, т.1, б."б" ЗДвП, с която наложил на В. Б. ПАМ "временно отнемане на свидетелство за управление на МПС до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от 18 месеца." Мл.автоконтрольор Р.П. издал и талон за медицинско изследване № 0150320/23.10.2023 г. с указание, че в срок от 45 минути от връчването му Б. следва да се яви във ВМА за извършване на медицинско и химическо изследване. Т. за медицинско изследване бил връчен на Б. в 23:35 ч на 23.10.2023 г.

От представеното пред касационната инстанция Решение № 20402 от 17.10.2024 г. на АССГ по адм.дело № 10797/2023 г. се установява, че Заповед № 2934/23.10.2023 г. е отменена. Съдебният акт е влязъл в сила.

Мл.автоконтрольор В.В. съставил на В. Б. АУАН сер.ГА, № 1082981/23.10.2023 г. за извършени административни нарушения по чл.104б, т.2 и по чл.5, ал.3, т.1, пр.2 ЗДвП. В. Б. бил задържан на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР със Заповед за задържане на лице рег.№ 2263з-2410/24.10.2023 г. (издадена на 23.10.2023 г.) от В. И. – ст.полицай в ОСПС - СДВР, в 21:50 ч на 23.10.2023 г. Задържаното лице било освободено на 24.10.2023 г. в 13:50 ч.

По случая на 23.10.2023 г. било образувано досъдебно производство № 1836/2023 г. по описа на 02 РУ-СДВР, пр.пр.№ 45314/2023 г. по описа на СРП, водено за престъпление по чл.343б, ал.3 НК.

От представеното пред касационната инстанция Постановление от 11.07.2024 г. се установява, че наказателното производство по чл.343б, ал.3 НК – ДП № 1836/2023 г. на 02 РУ-СДВР е прекратено.

За да потвърди обжалваната заповед, районният съд е приел, че същата е издадена от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия; че при издаването ѝ са спазени процедурните правила на закона; че в заповедта са посочени в достатъчна степен фактическите основания за задържането на лицето; че задържането е съответно на преследваната цел и ограничено до строго необходимото.

Така постановеното решение е неправилно и следва да бъде отменено.

Задържането под стража на основание чл.72, ал.1 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява ПАМ по смисъла на чл.22 ЗАНН, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие. За прилагането на процесната принудителна административна мярка не е необходимо да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК. Същата се предприема с цел започване на разследване срещу вероятния извършител

на престъпление. Данните обаче следва да са налични преди постановяване на ПАМ, т.е. преди задържането на лицето, а не да се установяват след това. Обратното би довело по скоро до произвол при прилагането на мярката и необосновано задържане на лица, което противоречи на целта ѝ, която не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на заподозрения в извършването му или да се укрие, или да извърши друго престъпление, или да осуети наказателно преследване. За всеки конкретен случай на задържане установяването на данните е в тежест на административния орган и в случая това не е извършено.

Преследваната от закона цел при налагане на ПАМ е да се предотврати или преустанови извършването на престъпление, да се предотвратят или преустановяват последиците от същото, да се попречи на лицето да се укрие или да осуети наказателно преследване чрез заличаване на улики на местопрестъпление, укриване на улики или лица - като за всеки конкретен случай на задържане данните следва да бъдат категорично установени, и това е изцяло в тежест на административния орган, издател на акта.

В постановения за разглеждане случай не може да се приеме, че задържането е било съответно на преследваната цел и ограничено до строго необходимото, за да се преустанови извършването на престъпление и да се обезпечи установяването на релевантните фактически обстоятелства, както е приела първата съдебна инстанция.

Това е така, защото данните за престъпление по чл.343б, ал.3 НК, изразяващо се в управление на моторно превозно средство след употреба на наркотични вещества или техни аналози, установена по надлежния ред, следва да се установят по ред, предвиден в закона. Тази постановка пряко произтича от принципа за законоустановеност на деянията, обявени за престъпления, като специфично проявление на принципа на законност в наказателното правоприлагане – в този смисъл е разяснението, дадено в мотивите на Решение № 13 от 27.09.2022 г. на Конституционния съд на Република България по конст.дело № 8/2022 г.: Това изискване се свързва с монопола, който притежава държавата върху прилагането на принуда срещу извършителите на правонарушения, която може да се изрази в посегателство върху техни фундаментални права. В този контекст прилагането на принуда, която така осезаемо засяга личната сфера на гражданина, би било легитимно само ако се осъществява съобразно ясните, предвидими и достъпни предписания на наказателния материален закон. По този начин биха се гарантирали стабилността и правната сигурност в съответните материални правоотношения, които са били предмет на наказателното производство, като същностна характеристика на правовата държава, като е направена препратка към Решение № 5 от 2014 г. по конст.дело № 2/2014 г. По-нататък К. съд е отбелязал, че принципът за законоустановеност на престъплението и наказанието, който е част от принципите на правото, стоящи в основата на общите конституционни традиции на държавите – членки на ЕС, е провъзгласен и в различни международни договори, и по-конкретно в чл.7, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. За гражданите този принцип е основа на доверието, че държавата ще осъществява наказателно преследване само срещу такова поведение, за което със закон е установена наказуемостта, както и размерът на наказанието към момента на извършване на деянието.

Наред с това принципът за разкриване на обективната истина, заложен в чл.13 НПК, задължава съда, прокурора и разследващите органи в пределите на своята

компетентност да вземат всички мерки, за да осигурят разкриването на обективната истина. Това следва и от принципа за законоустановеност на наказанието, който изисква наказание да се наложи само на лице, извършило предвидено в закона престъпление, като деянието следва да е установено по надлежния ред. Истината не може да бъде възможна и вероятна, а обективна и конкретна. За да се стигне до нея, органите, осъществяващи наказателното правораздаване, трябва да изследват обстоятелствата по делото обективно (да събират доказателства за и против виновността на едно лице); всестранно (да разследват всякакви версии, а не само най-вероятната) и пълно (да изясняват всички обстоятелства), като обосновано предвид горната преценка излагат своите изводи в съответни процесуални актове.

При съобразяване на изложеното по-горе следва да се приеме, че необходимата материалноправна предпоставка за налагане на ПАМ по чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР във вр.с чл.343б, ал.3 НК, е установяване управление на МПС от водач след употреба на наркотични вещества или техни аналози, като въпросната употреба е установена по надлежния ред.

Редът, по който се установява употребата на наркотични вещества или техни аналози, е определен с Наредба № 1 от 19.07.2017 г. за установяване концентрацията на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техните аналози. Употребата се установява както чрез използване на технически средства или тестове, така и с медицински, химически или химико-токсикологични изследвания. В случая е извършен полеви тест с техническо средство - Дрегер "Д. тест 5000", който е отчетел положителен резултат за употреба на наркотично вещество – амфетамин, но провереното лице е възразило срещу отчетения резултат. При ясно заявено възражение на лицето, отчитането на положителна проба с дрегер не представляват по смисъла на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР "данни, че лицето е извършило престъпление", защото определящи ще са стойностите от медицинското изследване. За целите на медицинските изследвания се извършват и химически и химико-токсикологични лабораторни изследвания. Едва при документиран отказ на лицето да даде кръв, по аргумент от чл.6, ал.9 от Наредба № 1/19.07.2017 г. може да бъде взет предвид резултатът от техническото средство.

При това положение посоченото в заповедта деяние - управление на МПС след употреба на наркотични вещества не намира опора във фактите по делото. Релевантно за обективната съставомерност е наличието на упойващи вещества в момента на управление на МПС, което е можело да бъде установено едва след извършване на химико-токсикологични лабораторни изследвания, и по никакъв начин не е могло да бъде установено в момента на предприетото задържане. Нещо повече: от Заключение на СХТЕ рег.№ И-5695/14.06.2024 г. се установява, че от представените проби от кръв и урина на лицето не се доказва присъствието на амфетаминов тип стимуланти или наличие на наркотични вещества.

На следващо място районният съд е пренебрегнал обстоятелството, че липсват данни, въз основа на които да може да се направи извод, че е съществувала опасност лицето да се укрие. Съдът е посочил, че разпитаните свидетели не съобщават Б. да се е опитал да осуети полицейската проверка; и двамата свидетели заявяват, че водачът не е извършил действия, насочени към възпрепятстване на полицейските служители при изпълнение на задълженията им по служба. СРС обаче не е преценил това поведение на жалбоподателя и настоящ касатор в контекста на преценката дали е спазен принципът на съразмерност по чл.6 АПК, приложим в административното

производство.

Със задържането този принцип е нарушен, защото с него се ограничава на правото на свободно придвижване и съгласно чл.5, § 1, б.,„с“ от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи по изключение е приложимо с цел да осигури явяването на лицето пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление. В конкретния случай приложената ПАМ не се оправдава от никоя от тези цели. Самоличността на лицето е била установена, не се установява със задържането на лицето да е предотвратено или преустановено извършването на престъпление; не е имало и данни за опасност от укриването му.

Касационната инстанция преценява като несподелими мотивите на СРС, че жалбоподателят и настоящ касатор е бил задържан и с оглед извършване на последващи действия с него и осигуряване на явяването му в лечебното заведение. От една страна липсват данни за извършени процесуално-следствени действия със задържаното лице в периода на задържането му. От друга страна съгласно чл.7, ал.2 от Наредба № 1/19.07.2017 г., когато с тест е установено наличие на наркотични вещества или техни аналози, полицейски орган съпровожда лицето до мястото за извършване на медицинско изследване и вземане на биологични проби за химико-токсикологично лабораторно изследване. Още повече, в случая самият жалбоподател, изразявайки несъгласие с отчетения резултат от полевия тест, е поискал извършването на лабораторно изследване. Предприетото от органите на властта съпровождане обаче няма нищо общо със задържането на лицето, защото фактът на задържането с нищо не допринася за указаното в закона съпровождане.

Ето защо и не следва да бъде споделен правният извод на Софийския районен съд, че наложената ПАМ не засяга правата и законните интереси на жалбоподателя в по-голяма степен от необходимото за целта, за която актът се издава. От събраните по делото доказателства не се установява наличието на необходимост за установяване самоличността на задържаното лице, нито негова съпричастност към посоченото престъпление по чл.343б, ал.3 НК. Със задържането правата и законните интереси на жалбоподателя са засегнати в по-голяма степен от необходимото от гледна точка на целта, за която се издава административният акт.

Приложената в случая ПАМ не се оправдава от никоя от законовите цели за задържане – при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление.

Най-сетне издаденото Постановление от 11.07.2024 г. за прекратяване на ДП № 1836/2023 г. на 02 РУ-СДВР, водено срещу касационния жалбоподател за престъпление по чл.343б, ал.3 НК, сочи лиса на извършено от лицето престъпление по този текст от наказателния закон.

По изложените съображения оспорената заповед следва да бъде призната за незаконосъобразна на основание чл.146, т.4 и т.5 АПК.

Като е достигнал до различни правни изводи и е потвърдил обжалваната пред него заповед за задържане на лице, Софийският районен съд е постановил неправилен съдебен акт, който следва да бъде отменен и заедно с него да бъде отменена незаконосъобразната Заповед за задържане на лице рег.№ 226зз-2410/24.10.2023 г., издадена на 23.10.2023 г. от ст.полицай от отдел "Специализирани полицейски сили" при СДВР.

При този изход на спора ответникът по касация има право на своевременно поисканите разноски. Същите съгласно представения списък (л.16) се установиха в размер на 580 лв., от които по НАХД № 15890/2023 г. на СРС - 10 лв. внесена държавна такса за образуване на делото и 500 лв. заплатен адвокатски хонорар по договор за правна защита и съдействие сер.А, № 068134 от 25.10.2023 г.; и по адм.дело № 628/2025 г. на АССГ - 70 лв. внесена

държавна такса за образуване на делото.

Така мотивиран и на основание чл.222, ал.1 от Административно-процесуалния кодекс, Съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № 2231 от 13.05.2024 г., постановено от Софийския районен съд по НАХД № 15890/2023 г., и вместо него **ПОСТАНОВЯВА**:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице рег.№ 2263з-2410/24.10.2023 г., издадена на 23.10.2023 г. от ст.полицай от отдел "Специализирани полицейски сили" при СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР по отношение на В. К. Б. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], е наложена принудителна административна мярка "Задържане за срок от 24 часа".

ОСЪЖДА старши полицай от отдел "Специализирани полицейски сили" при СДВР да заплати на В. К. Б. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], разноски по делото в размер на 580 лв. (петстотин и осемдесет лева), като сумата бъде възстановена от бюджета на Столичната дирекция на вътрешните работи.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.